ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 4.2.2014 г.
COM(2014) 52 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

ОТНОСНО ХРАНИТЕЛНИТЕ СЪСТАВКИ, КОИТО СА ОБРАБОТЕНИ С ЙОНИЗИРАЩО ЛЪЧЕНИЕ, ЗА 2012 г.

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

ОТНОСНО ХРАНИТЕЛНИТЕ СЪСТАВКИ, КОИТО СА ОБРАБОТЕНИ С ЙОНИЗИРАЩО ЛЪЧЕНИЕ, ЗА 2012 г.

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият доклад обхваща периода от 1 януари 2012 г. до 31 декември 2012 г. в съответствие с изискването по член 7, параграф 4 от Директива 1999/2/ЕО. В него е обобщена информацията, предоставена на Комисията от 27 държави членки.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ И КОНТЕКСТ

Съгласно член 7, параграф 3 от Директива 1999/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 февруари 1999 г. за сближаване на законодателствата на държавите членки относно храните и хранителните съставки, които са обработени с йонизиращо лъчение[1], се изисква държавите членки да предават всяка година на Комисията:

– резултатите от проверките, извършени в съоръжения за облъчване, и по-специално тези, които се отнасят до категориите и количествата обработени храни и хранителни съставки и приложените дози,

както и

– резултатите от проверките, извършени при продажбата на продуктите, и методите, които се използват за откриване дали продуктът е бил обработен с йонизиращо лъчение.

В член 7, параграф 4 на директивата от Комисията се изисква да публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*:

– подробна информация за одобрените съоръжения за облъчване в държавите членки, както и всяка промяна в техния статус;

– отчет, който се основава на информацията, която се предоставя от националните контролни органи.

Информация относно общите аспекти на облъчването на храни е достъпна на уебсайта на генерална дирекция „Здравеопазване и потребители“ на Европейската комисия[2].

2.1. Съоръжения за облъчване

В съответствие с член 3, параграф 2 от Директива 1999/2/ЕО храни и хранителни съставки могат да бъдат облъчени само в одобрени съоръжения за облъчване. За съоръжения в ЕС одобрението се дава от компетентните органи на държавите членки. В член 7, параграф 3 от държавите членки се изисква да уведомяват Комисията за своите одобрени съоръжения за облъчване.

[1] ОВ L 66, 13.3.1999 г., стр. 16.
[2] http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/irradiation/index_bg.htm.

Облъчването на храни и хранителни съставки може да се извършва само чрез използване на следните източници:

– гама лъчи от радионуклидите ^{60}Co или ^{137}Cs;

– рентгенови лъчи, генерирани от промишлени източници, които работят със или под ниво на номинална енергия (максимално квантово енергетично ниво) от 5 MeV;

– електрони, генерирани от промишлени източници, които работят със или под ниво на номинална енергия (максимално квантово енергетично ниво) от 10 MeV.

Списъкът с одобрените съоръжения за облъчване в държавите членки е обществено достояние и се публикува от Комисията[3].

2.2. Облъчени храни и хранителни съставки

Облъчването на сушени ароматични билки, подправки и растителни подправки е разрешено на равнището на ЕС с Директива 1999/3/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 февруари 1999 г. относно съставянето на списък на Общността за храни и хранителни съставки, които са обработени с йонизиращо лъчение[4]. Освен това седем държави членки са уведомили Комисията, че запазват в сила националните разрешителни за определени храни и хранителни съставки в съответствие с член 4, параграф 4 от Директива 1999/2/ЕО. Списъкът с националните разрешителни бе публикуван от Комисията[5].

На всеки облъчен хранителен продукт, съдържащ една или повече облъчени хранителни съставки, трябва да бъде поставен етикет, съдържащ думите „облъчено“ или „обработено с йонизиращо лъчение“. Ако облъчен продукт се използва като съставка в съставни храни, същите думи съпровождат неговото обозначение в списъка на съставките. При продукти, които се продават в насипно състояние, тези думи се отбелязват заедно с наименованието на продукта върху табелка или бележка над или до съда, в който са поставени продуктите.

С възложените му от Европейската комисия правомощия Европейският комитет по стандартизация (CEN) одобри няколко аналитични метода с цел да се спазва правилното етикетиране или за да се откриват неразрешени продукти.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗВЪРШЕНИ ПРОВЕРКИ В СЪОРЪЖЕНИЯТА ЗА ОБЛЪЧВАНЕ И ПРИЛОЖЕНИ ДОЗИ

Настоящият раздел от доклада се отнася до резултатите от проверките, извършени в съоръжения за облъчване, и по-специално тези, които се отнасят до категориите и количествата обработени продукти и приложените дози.

[3] OJ C 265, 1.9.2012, стр. 3.
[4] ОВ L 66, 13.3.1999 г., стр. 24.
[5] ОВ C 283, 24.11.2009 г., стр. 5.

Според информацията, предоставена от държавите членки, извършените от компетентните органи проверки потвърждават, че одобрените съоръжения за облъчване отговарят на изискванията на Директива 1999/2/ЕО.

В таблиците и фигурите по-долу са представени резултатите от проверките, извършени в одобрените съоръжения за облъчване в държавите — членки на ЕС, през 2012 г., и по-специално тези, които се отнасят до категориите и количествата обработени храни и хранителни съставки, както и до приложените дози.

3.1. Обобщение за ЕС

В таблицата по-долу са обобщени количествата хранителни продукти (в тонове), обработени с йонизиращо лъчение в одобрени съоръжения за облъчване в Европейския съюз:

Държава членка	**Брой одобрени съоръжения**	**Обработено количество (в тонове)**
Белгия	1	5157,7
България	2	Няма облъчени храни
Чешка република	1	23,8
Германия	4	125,8
Естония	1	33,7
Испания	2*	326,6
Франция	5	612,9
Италия	1	Няма облъчени храни
Унгария	1	124,9
Нидерландия	2	1476,0
Полша	2	89,0
Румъния	1	1,6
Обединено кралство	1	Няма облъчени храни
Общо:	**24**	**7972,1**

* в едно от съоръженията не са били облъчвани храни

В таблицата по-долу са обобщени количествата хранителни продукти (в тонове), обработени с йонизиращо лъчение в одобрени съоръжения за облъчване в Европейския съюз през 2012 г.

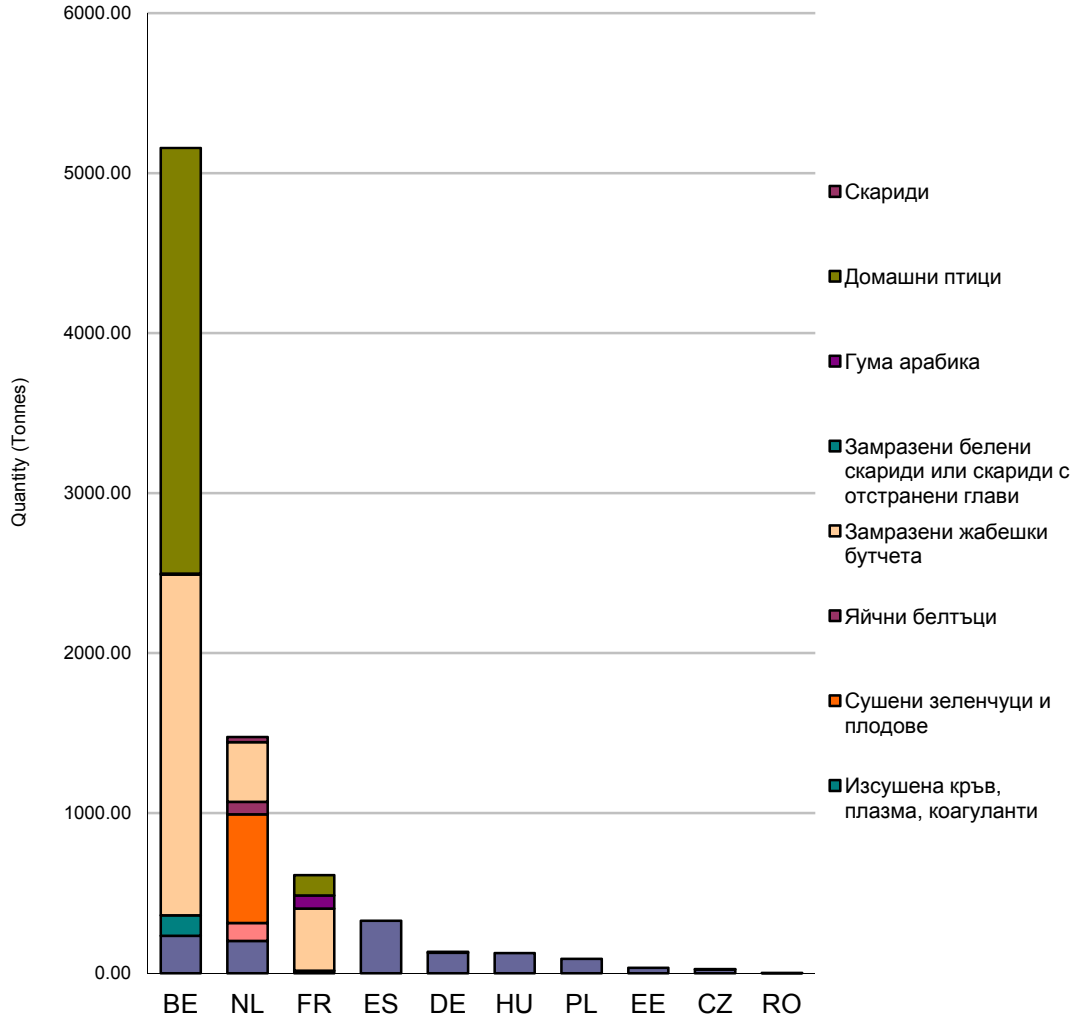

Няма одобрени съоръжения в следните държави членки: Дания, Ирландия, Гърция, Кипър, Латвия, Литва, Люксембург, Малта, Австрия, Португалия, Словения, Словакия, Финландия и Швеция.

3.2. Белгия

Хранителни продукти	**Погълнатата доза (kGy)**
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	5—9
Изсушена кръв, плазма, коагуланти	2—4
Замразени жабешки бутчета	2,7—5,5
Замразени белени скариди или скариди с отстранени	2—7

глави	
Домашни птици	2—6,1

3.3. Чешка република

Хранителни продукти	**Погълнатата доза (kGy)**
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	5,77—9,82
Сушени зеленчуци и плодове	5,66—6,55

3.4. Германия

Хранителни продукти	**Погълнатата доза (kGy)**
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	<10

3.5. Естония

Хранителни продукти	**Погълнатата доза (kGy)**
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	10

3.6. Испания

Хранителни продукти	**Погълнатата доза (kGy)**
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	9,09

3.7. Франция

Хранителни продукти	**Погълнатата доза (kGy)**
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	10
Замразени жабешки бутчета	5
Гума арабика	3
Домашни птици	5

3.8. Унгария

Хранителни продукти	**Погълнатата доза (kGy)**
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	2—10

3.9. Нидерландия

Хранителни продукти	**Погълнатата доза (kGy)**
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	6,9
Пилешко месо	3,8
Сушени зеленчуци и плодове	3

Яйчни белтъци	1
Замразени жабешки бутчета	4
Скариди	3,2

3.10. Полша

Хранителни продукти	**Погълнатата доза (kGy)**
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	5—10

3.11. Румъния

Хранителни продукти	**Погълнатата доза (kGy)**
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	8

4. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОВЕРКИТЕ, ИЗВЪРШЕНИ ПРИ ПРОДАЖБАТА НА ПРОДУКТИТЕ, И МЕТОДИТЕ, ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ОТКРИВАНЕ НА ОБЛЪЧЕНИ ХРАНИ

В таблиците по-долу са представени резултатите от проверките, извършени при продажбата на продуктите, и методите, използвани за откриване дали продуктът е бил обработен с йонизиращо лъчение.

4.1. Обобщение за ЕС

В таблицата по-долу са обобщени изследваните проби и получените резултати за ЕС като цяло:

Държава членка	**Проби, отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Проби, неотговарящи на изискванията**	**Общо проби**	**% от общия брой проби в ЕС**
BE	89	18	3	110	**2,1 %**
BG	47	0	2	49	**0,9 %**
CZ	23	7	0	30	**0,6 %**
DK	ННП	ННП	ННП	ННП	
DE	2676	27	13	2716	**52,4 %**
EE	ННП	ННП	ННП	ННП	
IE	78	0	0	78	**1,5 %**
EL	ННП	ННП	ННП	ННП	
ES	139	1	0	140	**2,7 %**
FR	46	5	3	54	**1,0 %**
IT	281	3	7	291	**5,6 %**
CY	ННП	ННП	ННП	ННП	
LV	6	0	5	11	**0,2 %**
LT	63	0	20	83	**1,6 %**
LU	12	0	0	12	**0,2 %**
HU	60	0	0	60	**1,2 %**

MT	20	0	0	20	**0,4 %**
NL	362	0	11	373	**7,2 %**
AT	132	0	2	134	**2,6 %**
PL	241	1	4	246	**4,7 %**
PT	47	0	2	49	**0,9 %**
RO	104	0	1	105	**2,0 %**
SI	21	0	0	21	**0,4 %**
SK	22	1	0	23	**0,4 %**
FI	219	4	31	254	**4,9 %**
SE	ННП	ННП	ННП	ННП	
UK	291	13	19	323	**6,2 %**
Общо за ЕС	**4979**	**80**	**123**	**5182**	**100,0 %**
	96,1 %	**1,5 %**	**2,4 %**	**100,0 %**	

НПД: няма подадени данни
ННП: няма направена проверка

Във фигурата по-долу са обобщени изследваните проби и получените резултати за Европейския съюз като цяло:

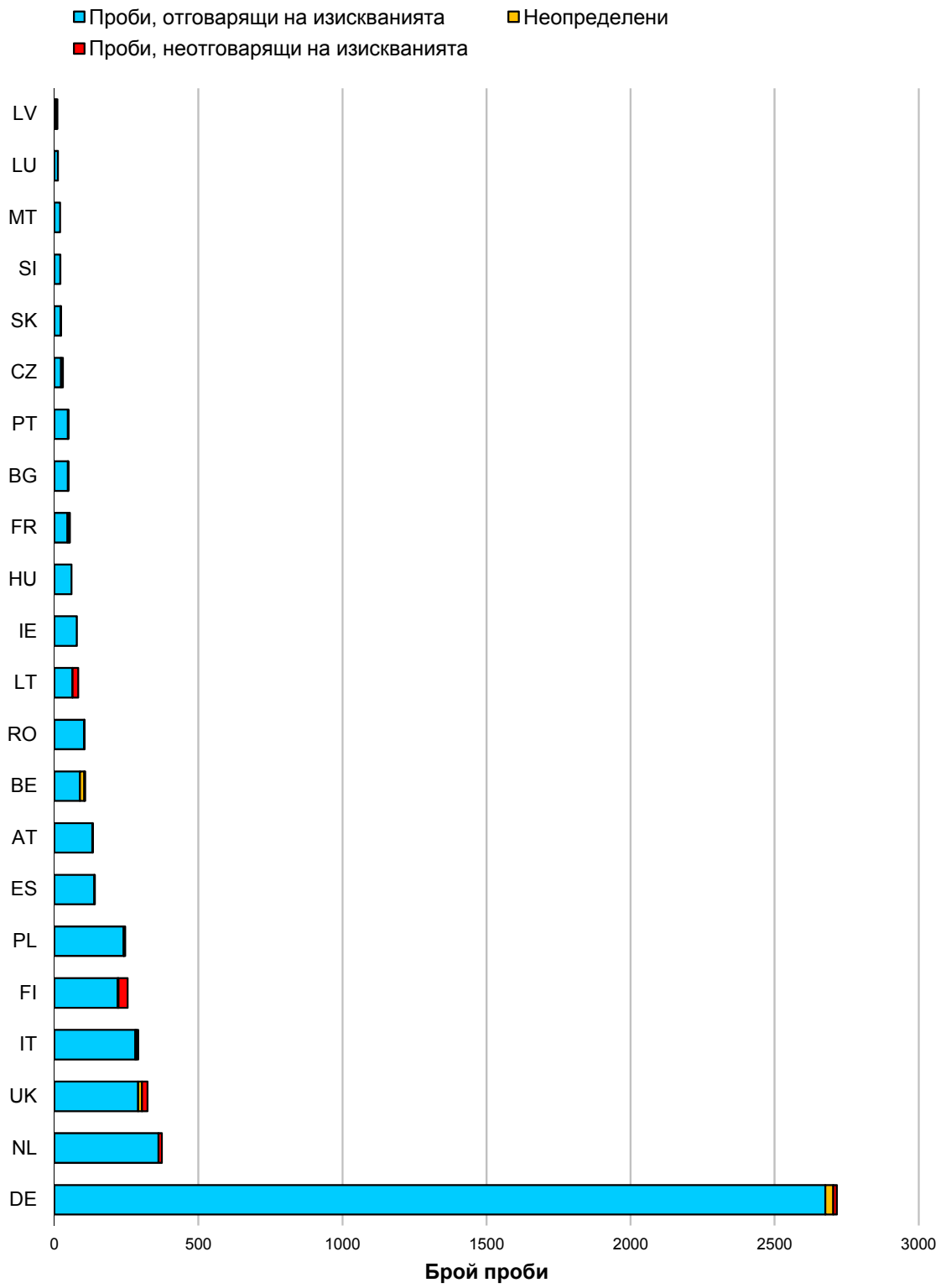
Проби, отговарящи на изискванията
Неопределени
Проби, неотговарящи на изискванията
LV
LU
MT
SI
SK
CZ
PT
BG
FR
HU
IE
LT
RO
BE
AT
ES
PL
FI
IT
UK
NL
DE
0
500
1000
1500
2000
2500
3000
Брой проби

4.2. Белгия

Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта	Брой на пробите: 107			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	24	1	0	EN 1788
Продукти от зърнени храни	8	8	0	EN 1788
Хранителни добавки	14	2	2*	EN 1788
Плодове (сушени)	6	3	0	EN 1788
Мекотели	16	3	1*	EN 1788
Гъби или гъбени продукти (сушени)	2	0	0	EN 1788
Бобови култури	2	0	0	EN 1788
Чай	16	1	0	EN 1788
Зеленчуци и зеленчукови продукти (сушени)	1	0	0	EN 1788
Общо:	**89**	**18**	**3**	
Общо в % от изследваните проби	**83 %**	**17 %**	**3 %**	

* неправилно етикетирани

4.3. България

Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта	Брой на пробите: 49			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	19	0	0	EN 1788; EN 1787
Риба и рибни продукти	2	0	0	EN 1786
Плодове (сушени)	5	0	0	EN 13708
Билкови чайове/настойки	8	0	2*	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Храни и ястия (приготвени)	3	0	0	EN 1788; EN 1787
Ядки	3	0	0	EN 1788; EN 1787
Месо от домашни птици	5	0	0	EN 1786
Скариди	2	0	0	EN 1786
Общо:	**47**	**0**	**2**	
Общо в % от изследваните проби	**96 %**	**0 %**	**4 %**	

* неправилно етикетирани

4.4. Чешка република

Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта	Брой на пробите: 30			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	7	2	0	EN 1788
Хранителни добавки	2	0	0	EN 1788
Чесън	3	0	0	EN 1788
Билкови чайове/настойки	3	1	0	EN 1788
Полуготова юфка	6	3	0	EN 1788
Гъби или гъбени продукти (сушени)	2	1	0	EN 1788
Общо:	**23**	**7**	**0**	
Общо в % от изследваните проби	**77 %**	**23 %**	**0 %**	

4.5. Дания

През 2012 г. не са били извършвани проверки при продажбата на продукта поради ограничените финансови средства.

4.6. Германия

Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта	Брой на пробите: 2716			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	1285	15	4*	EN 1788; EN 13751 EN 1787
Масло (с подправки)	1	0	0	EN 1788; L12.01-1; EN 13751; EN 1787
Житни растения, семена, зеленчуци и плодове	94	0	0	EN 1786
Сирена (съдържащи подправки/билки)	41	0	0	EN 1788; EN 1787
Сирена (смеси без билки и подправки)	1	0	0	EN 1788; EN 1787
Кафе	64	0	0	EN 1786
Ракообразни, черупчести, миди и други водни животни (включително продукти от тях)	83	1	2*	EN 1788; EN 13751
Риба и рибни продукти	121	0	3**	EN 1788; EN 13751; EN 1786
Хранителни добавки	97	9	2**	EN 1786
Плодове (сушени)	63	1	1	EN 1788; L12.01-1; EN 13751

Плодове (пресни)	88	0	0	EN 13751; EN 1787; EN 13708
Храни и ястия (приготвени)	64	1	2**	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Месо	41	0	0	EN 13751
Месо (с изключение на домашни птици и дивеч)	61	0	0	EN 1788; EN 1786
Месни продукти (с изключение на колбаси)	30	0	0	EN 1786
Гъби (пресни)	51	0	0	EN 1784; EN 1786
Гъби или гъбени продукти (сушени)	111	0	0	EN 1788; EN 1785; ESR; EN 13751
Други	21	0	0	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Яйца и яйчни продукти	16	0	0	EN 1788 EN 13751
Бобови култури, ядки и маслодайни семена	15	0	0	EN 1784
Чай, сходни на чай продукти	73	0	0	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Картофи	30	0	0	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Месо от домашни птици	40	0	0	EN 1788; EN 13751
Сосове и супи (на прах)	83	0	1*	EN 1784; EN 1786
Колбасарски продукти	9	0	0	EN 1788; EN 13751
Зеленчуци и зеленчукови продукти (сушени)	46	0	0	EN 1784; EN 1786
Зеленчуци (пресни)	47	0	0	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Общо:	**2676**	**27**	**13**	
Общо в % от изследваните проби	**98 %**	**1 %**	**1 %**	

* неправилно етикетирани
** не се разрешава облъчване

4.7 Естония

През 2012 г. не са били извършвани проверки при продажбата на продукти.

4.8 Ирландия

Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта	**Брой на пробите: 78**			**Използван метод на CEN**
	Отговарящи на изискванията	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	
Ароматични билки, подправки и растителни	1	0	0	EN 1788; EN 13751

подправки (сушени)				
Хранителни добавки	4	0	0	EN 1788; EN 13751
Полуготова юфка	9	0	0	EN 1788; EN 13751
Галета	1	0	0	EN 1788; EN 13751
Билки и подправки	29	0	0	EN 1788; EN 13751
Сосове и супи (на прах)	1	0	0	EN 1788; EN 13751
Семена	6	0	0	EN 1788; EN 13751
Чай	27	0	0	EN 1788; EN 13751
Общо:	**78**	**0**	**0**	
Общо в % от изследваните проби	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.9. Гърция

През 2012 г. не са били извършвани проверки при продажбата на продукти.

4.10. Испания

Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта	**Брой на пробите: 140**			**Използван метод на CEN**
	Отговарящи на изискванията	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	76	1	0	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Риба и рибни продукти	30	0	0	EN 13751
Билкови чайове/настойки	8	0	0	EN 1787
Месо и месни продукти	2	0	0	EN 13751; EN 1787
Гъби или гъбени продукти (сушени)	9	0	0	EN 1788; EN 13751
Ядки	6	0	0	EN 1786
Зеленчуци (пресни)	8	0	0	EN 1786
Общо:	**139**	**1**	**0**	
Общо в % от изследваните проби	**99 %**	**1 %**	**0 %**	

4.11. Франция

Хранителни продукти,	**Брой на пробите: 54**	**Използван метод**

изследвани при продажбата на продукта	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	на CEN
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	5	0	0	EN 1788
Ракообразни или мекотели (замразени)	2	0	0	EN 1788
Хранителни добавки	6	3	0	EN 1788
Жабешки бутчета	9	0	0	EN 1788
Плодове (сушени)	5	0	0	EN 1788
Билкови чайове/настойки	5	0	0	EN 1788
Полуготова юфка	1	0	0	EN 1788
Гъби или гъбени продукти (сушени)	1	0	0	EN 1784
Авокадо	2	1	0	EN 1788
Месо от домашни птици	2	0	0	EN 1786
Сосове и супи (на прах)	4	1	3*	EN 1788
Зеленчуци и зеленчукови продукти (сушени)	4	0	0	EN 1784
Общо:	**46**	**5**	**3**	
Общо в % от изследваните проби	**85 %**	**9 %**	**6 %**	

* неправилно етикетирани

4.12. Италия

Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта	Брой на пробите: 291			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Ароматични билки и подправки	96	0	0	EN 1788; EN 13751
Риба и рибни продукти	5	2	0	EN 13751
Хранителни добавки	1	0	0	EN 13783; EN 1788; EN 13751; EN 1787
Хранителни добавки	9	1	2	EN 13784; EN 1788; EN 1785; EN 13751; EN 1786
Жабешки бутчета	4	0	5	EN 13751
Плодове (пресни)	3	0	0	EN 13783; EN 13751; EN 1787
Чесън и лук	14	0	0	EN 1787; EN

				13708
Билкови чайове/настойки	9	0	0	EN 13751
Земни охлюви	1	0	0	EN 1788; EN 13751
Месо	67	0	0	EN 13783; EN 13751; EN 1787
Гъби или гъбени продукти (сушени)	7	0	0	EN 13751; EN 1785; EN 1786
Ядки и сушени плодове	14	0	0	EN 13783; EN 13751; EN 1787
Маслодайни семена	6	0	0	EN 13783; EN 1788; EN 13751
Картофи	7	0	0	EN 13751; EN 1787
Бобови култури	13	0	0	EN 1788; EN 1786
Растителни подправки	9	0	0	EN 13751
Зеленчуци (пресни)	15	0	0	EN 1787; EN 13708
Пшеница	1	0	0	EN 1788
Общо:	**281**	**3**	**7**	
Общо в % от изследваните проби	**97 %**	**1 %**	**2 %**	

4.13. Кипър

През 2012 г. не са били извършвани проверки при продажбата на продукти. В Кипър няма лаборатория за извършване на анализи за йонизиращо лъчение. Поради ограничените финансови средства пробите не са били изпратени за анализ в чужбина.

4.14. Латвия

Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта	**Брой на пробите: 11**			**Използван метод на CEN**
	Отговарящи на изискванията	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	
Хранителни добавки	6	0	5*	EN 1788
Общо:	**6**	**0**	**5**	
Общо в % от изследваните проби	**55 %**	**0 %**	**45 %**	

* в съоръжения за облъчване, които не са одобрени от ЕС

4.15. Литва

Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта	**Брой на пробите: 83**			**Използван метод на CEN**
	Отговарящи на изискванията	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	
Ароматични билки, подправки и растителни	50	0	0	EN 13783

подправки (сушени)				
Хранителни добавки	13	0	20	EN 13783
Общо:	**63**	**0**	**20**	
Общо в % от изследваните проби	**76 %**	**0 %**	**24 %**	

4.16. Люксембург

Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта	**Брой на пробите: 12**			**Използван метод на CEN**
	Отговарящи на изискванията	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	2	0	0	EN 1788
Житни растения, семена, зеленчуци и плодове	1	0	0	EN 1788
Плодове (сушени)	1	0	0	EN 1788
Билкови чайове/настойки	3	0	0	EN 1788
Гъби или гъбени продукти (сушени)	1	0	0	EN 1788
Чай	1	0	0	EN 1788
Зеленчуци и зеленчукови продукти (сушени)	2	0	0	EN 1787
Продукти от мая	1	0	0	EN 1788
Общо:	**12**	**0**	**0**	
Общо в % от изследваните проби	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.17. Унгария

Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта	**Брой на пробите: 60**			**Използван метод на CEN**
	Отговарящи на изискванията	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени), чай	60	0	0	EN 1788
Общо:	**60**	**0**	**0**	
Общо в % от изследваните проби	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.18. Малта

Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта	**Брой на пробите: 20**			**Използван метод на CEN**
	Отговарящи на изискванията	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	
Кафе	2	0	0	EN 13751
Риба и рибни продукти	2	0	0	EN 13751
Жабешки бутчета	1	0	0	EN 13751
Чесън	1	0	0	EN 13751

Билкови чайове/настойки	2	0	0	EN 13751
Мед и други пчелни продукти	1	0	0	EN 13751
Полуготова юфка	2	0	0	EN 13751
Гъби или гъбени продукти (сушени)	1	0	0	EN 13751
Месо от домашни птици	3	0	0	EN 13751
Скариди и закуски (пържени)	1	0	0	EN 13751
Колбасарски продукти	1	0	0	EN 13751
Супа	1	0	0	EN 13751
Чай	2	0	0	EN 13751
Общо:	**20**	**0**	**0**	
Общо в % от изследваните проби	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.19. Нидерландия

Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта	**Брой на пробите: 373**			**Използван метод на CEN**
	Отговарящи на изискванията	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	
Продукти от зърнени храни	34	0	0	EN 1788; EN 13751
Риба и рибни продукти	19	0	0	EN 1788; EN 13751
Хранителни добавки	52	0	9*	EN 1788; EN 13751
Плодове (сушени)	36	0	0	EN 1788; EN 13751
Други	6	0	0	EN 1788; EN 13751
Месо от домашни птици	23	0	0	EN 1788; EN 13751
Салати, макаронени изделия, супи и др.	40	0	0	EN 1788; EN 13751
Семена	35	0	0	EN 1788; EN 13751
Специални билкови смеси	57	0	2*	EN 1788; EN 13751
Подправки/аромати	34	0	0	EN 1788; EN 13751
Зеленчуци и зеленчукови продукти (сушени)	22	0	0	EN 1788; EN 13751
Витаминни препарати	4	0	0	EN 1788; EN 13751
Общо:	**362**	**0**	**11**	
Общо в % от изследваните проби	**97 %**	**0 %**	**3 %**	

* несъответствието се държи на облъчване в неодобрено съоръжение или на липса на етикетиране

4.20. Австрия

Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта	**Брой на пробите: 134**			**Използван метод на CEN**
	Отговарящи на изискванията	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	

Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	46	0	0	EN 1788; EN 13751
Месо от домашни птици	62	0	0	EN 1786
Сосове и супи (на прах)	24	0	2*	EN 1788; EN 13751
Общо:	**132**	**0**	**2**	
Общо в % от изследваните проби	**99 %**	**0 %**	**1 %**	

* неправилно етикетирани

4.21. Полша

Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта	**Брой на пробите: 246**			**Използван метод на CEN**
	Отговарящи на изискванията	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	9	0	0	EN 13751
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	1	0	0	EN 1786
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	57	0	0	EN 1788
Ягодови плодове	1	0	0	EN 1787
Сирена, съдържащи подправки/билки	7	0	0	EN 1788
Сирене (извара)	1	0	0	EN 1788
Кафе	1	0	0	EN 1788
Ракообразни или мекотели (замразени)	2	0	0	EN 1788
Ракообразни, черупчести, миди и други водни животни (включително продукти от тях)	1	0	0	EN 1788
Сушени плодове	17	0	0	EN 13708
Сушени плодове	2	0	0	EN 1788
Риба и рибни продукти	9	0	0	EN 1786
Риба и морски дарове (изсушени)	2	0	0	EN 1788
Храни, предназначени за специфична хранителна употреба	1	0	0	EN 13751
Храни, предназначени за специфична хранителна употреба	1	0	2	EN 1788
Хранителни добавки	5	0	0	EN 13751
Хранителни добавки	6	1	0	EN 1788

Жабешки бутчета	1	0	2	EN 1786
Плодове (пресни)	1	0	0	EN 1784
Плодове (пресни)	3	0	0	EN 1788
Плодове (тропически)	3	0	0	EN 1784
Плодове (тропически)	1	0	0	EN 1787
Плодове (тропически)	8	0	0	EN 1788
Чесън	1	0	0	EN 13751
Чесън	1	0	0	EN 1787
Чесън	10	0	0	EN 1788
Билкови чайове/настойки	7	0	0	EN 13751
Месо	2	0	0	EN 1784
Месо и месни продукти	1	0	0	EN 1784
Месо (с изключение на домашни птици и дивеч)	1	0	0	EN 1784
Месо (с изключение на домашни птици и дивеч)	1	0	0	EN 1786
Месо (от различни видове птици, кенгуру, див заек)	1	0	0	EN 1784
Месо (от различни видове птици, кенгуру, див заек)	4	0	0	EN 1786
Месни продукти (с изключение на колбаси)	1	0	0	EN 1786
Мляко и млечни продукти	1	0	0	EN 1788
Ядки	2	0	0	EN 1786
Ядки	20	0	0	EN 1787
Други	1	0	0	EN 13708
Други	1	0	0	EN 13751
Други	5	0	0	EN 1788
Бобови култури	3	0	0	EN 1788
Червен пипер	1	0	0	EN 1788
Сосове и супи (на прах)	11	0	0	EN 1788
Скариди	7	0	0	EN 1788
Супи	5	0	0	EN 1788
Чай	11	0	0	EN 13751
Зеленчуци и зеленчукови продукти (сушени)	1	0	0	EN 1788
Зеленчуци (пресни)	2	0	0	EN 1788
Общо:	**241**	**1**	**4**	
Общо в % от изследваните проби	**98 %**	**0 %**	**2 %**	

4.22. Португалия

Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта	**Брой на пробите: 49**			**Използван метод на CEN**
	Отговарящи на изискванията	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	

Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	4	0	0	EN 13751
Хранителни добавки	18	0	2	EN 13751
Чай	4	0	0	EN 13751
Екстракти от зеленчуци (изсушени)	7	0	0	EN 13751
Части на растението (корени, дафинови листа)	7	0	0	EN 13751
Замразени миди (с черупки)	7	0	0	EN 13751
Общо:	**47**	**0**	**2**	
Общо в % от изследваните проби	**96 %**	**0 %**	**4 %**	

4.23 Румъния

Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта	**Брой на пробите: 105**			**Използван метод на CEN**
	Отговарящи на изискванията	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	68	0	1*	EN 1788; EN 13751
Хранителни добавки	4	0	0	EN 13751
Билкови чайове/настойки	10	0	0	EN 13751
Семена	6	0	0	EN 13751
Чай	11	0	0	EN 13751
Зеленчуци и зеленчукови продукти (сушени)	5	0	0	EN 13751
Общо:	**104**	**0**	**1**	
Общо в % от изследваните проби	**99 %**	**0 %**	**1 %**	

* в съоръжения за облъчване, които не са одобрени от ЕС

4.24. Словения

Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта	**Брой на пробите: 21**			**Използван метод на CEN**
	Отговарящи на изискванията	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	14	0	0	EN 1788; EN 13751
Чай	7	0	0	EN 13751
Общо:	**21**	**0**	**0**	
Общо в % от изследваните проби	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.25. Словакия

Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта	Брой на пробите: 23			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	15	1	0	EN 1784; EN 1788
Сирене (зряло)	2	0	0	EN 1784
Ядки	5	0	0	EN 1784
Общо:	**22**	**1**	**0**	
Общо в % от изследваните проби	**96 %**	**4 %**	**0 %**	

4.26. Финландия

Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта	Брой на пробите: 254			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	119	3	8*	EN 1788 за потвърждение; EN 13751
Ягодови плодове	6	0	0	EN 13751
Храни, предназначени за специфична хранителна употреба	4	0	2**	EN 1788 за потвърждение; EN 13751
Хранителни добавки	35	0	13**	EN 1788 за потвърждение; EN 13751
Билкови чайове/настойки	11	1	1**	EN 1788 за потвърждение; EN 13751
Други (съставки на сосове, хранителни съставки и др.)	26	0	7**	EN 1788 за потвърждение; EN 13751
Чай	17	0	0	EN 13751
Зеленчуци и зеленчукови продукти (сушени)	1	0	0	EN 13751
Общо:	**219**	**4**	**31**	
Общо в % от изследваните проби	**86 %**	**2 %**	**12 %**	

* погрешно етикетирани, облъчване в съоръжения, които не са одобрени от ЕС

** не се разрешава облъчване

4.27. Швеция

През 2012 г. не са били извършвани проверки при продажбата на продукти.

4.28. Обединено кралство

Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта	Брой на пробите: 323			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	156	5	3*	EN 1788; EN 13751
Продукти от зърнени храни	3	0	0	EN 13751
Житни растения, семена, зеленчуци и плодове	2	0	0	EN 13751
Ракообразни, черупчести, миди и други водни животни (включително продукти от тях)	1	0	0	EN 13751
Ароматизиран кускус	1	0	0	EN 13751
Ароматизирана пудра захар	1	0	0	EN 13751
Хранителни добавки	26	3	1**	EN 1788; EN 13751
Плодове (сушени)	2	0	0	EN 13751
Сок от плодове	1	0	0	EN 13751
Плодове (пресни)	1	0	0	EN 13751
Чесън	13	0	0	EN 13751
Билкови чайове/настойки	5	0	0	EN 13751
Паста от билки и подправки	7	0	0	EN 13751
Билки и подправки (пресни)	4	0	0	EN 13751
Полуготова юфка	40	4	7*	EN 1788; EN 13751
Храни и ястия (приготвени)	3	0	0	EN 13751
Ядки	1	0	0	EN 13751
Ориз	1	0	0	EN 1788; EN 13751
Сосове и супи (на прах)	21	1	7**	EN 1788; EN 13751
Семена	1	0	0	EN 13751
Зеленчуци и зеленчукови продукти (сушени)	0	0	1*	EN 1788; EN 13751
Зеленчуци (пресни)	1	0	0	EN 13751
Общо:	**291**	**13**	**19**	
Общо в % от изследваните проби	**90 %**	**4 %**	**6 %**	

* погрешно етикетирани и/или облъчване в съоръжения, които не са одобрени от ЕС

** не се разрешава облъчване, погрешно етикетирани, облъчване в съоръжения, които не са одобрени от ЕС

5. ОБОБЩЕНИЕ

Настоящият доклад обхваща периода от 1 януари 2012 г. до 31 декември 2012 г. В него е обобщена информацията, предоставена на Комисията от 27 държави членки.

През 2012 г. дейност са извършвали 24 одобрени съоръжения за облъчване в 13 държави членки в съответствие с член 7, параграф 2 от Директива 1999/2/ЕО. Не са одобрени нови съоръжения за облъчване. Не са били закрити одобрени съоръжения за облъчване. През 2012 г. в пет съоръжения за облъчване не са облъчвани храни.

Общо 7972 тона продукти са били обработени с йонизиращо лъчение в държавите членки, като 91 % са били облъчени в три държави членки: Белгия (64,7 %), Нидерландия (18,5 %) и Франция (7,7 %). Трите стоки с най-голям дял в категориите облъчени продукти са били жабешки бутчета (36 %), домашни птици (35 %) и сушени ароматични билки и подправки (15 %). Наблюдава се леко намаление на общото количество облъчени продукти в ЕС в сравнение с предходната 2011 г. (8067,5 тона).

27 държави членки са подали информация за проверките, извършени при продажбата на продуктите. През 2012 г. пет държави членки не са извършвали анализ на проби при официалния контрол и инспекциите.

Изследвани са общо 5182 проби от 22 държави членки. Пробите от три държави членки са съставлявали 66 % от общия брой проби (Германия — 52,4%, Нидерландия — 7,2 % и Обединеното кралство — 6,2 %). На изискванията на директивата отговарят 4979 проби (96,1 %), неотговарящите проби са 123 (2,4 %), а за 80 проби (1,5 %) е получен неопределен резултат. Двете основни причини за несъответствието на изследваните проби са неправилно етикетиране и забранено облъчване; несъответствието се е дължало и на облъчване в съоръжения, които не са одобрени от ЕС. Причините за несъответствието са посочени във всяка таблица с резултатите от изследванията, извършени във всяка държава членка.